

Bærekraftig oljenæring

Oljenæringen har i altfor mange år hatt urettferdig gode vilkår. I en tid hvor vi bør være mer opptatt av å oppfylle klimamålene våre enn å stadig åpne nye oljefelt, må vi tenke nytt om oljesubsidiene.

De fleste tror kanskje at oljenæringen på norsk sokkel klarer seg helt på egenhånd. Det stemmer ikke helt. Næringen er omfattet av en rekke særfordeler som man ikke ser maken til i andre deler av norsk næringsliv. Gjennom leterefusjonsordningen, friinntekter og generøse avskrivningsregler, mottar oljebransjen i realiteten enorme subsidier hvert år.

Oljesubsidiene har kanskje fungert godt i mange år, men det kommer de ikke til å gjøre i fremtiden. Både bedrifter og forbrukere blir stadig mer opptatt av grønne investeringer, og oljenæringen blir år for år et mindre yndig investeringsobjekt. Paris-avtalen har slått fast at den globale oppvarmingen skal begrenses ned mot 1,5 grader, og at vi er på vei mot en ny verdensorden basert på grønn, fornybar energi.

Faren med å subsidiere en døende næring er åpenbare: vi står i fare for å gjøre store investeringer som kanskje ikke blir lønnsomme, og som i verste fall må legges ned om ikke så mange år. Nylig har debatten om Goliat-feltet vist oss at ikke alle investeringer staten gjør i olje og gass kommer resten av samfunnet til gode. Det betyr at vi i praksis sponser oljeselskaper som slipper ut masse klimagasser, uten at samfunnet tjener noe som helst på det.

Selv om oljesubsidier kan skape en del arbeidsplasser, er det problem at de binder opp verdifull kompetanse og arbeidskraft i en næring som ikke skal leve så altfor mange år til. I tillegg fører det til en for stor ensidighet i økonomien, som gjør oss ekstra sårbare om oljeprisene skulle svinge.

Enigheten blant de store partiene på Stortinget om oljesubsidiene er påfallende. De færreste tør å innrømme at norsk klimapolitikk også må få konsekvenser for oljepolitikken vår. Det kan oljeselskapene vinne på, men samfunnet kommer til å være den store taperen.

Derfor vil Oppland Venstre:

- Fjerne leterefusjonsordningen
- Ikke gjennomføre 24. konsesjonsrunde
- Fjerne friinntekten
- Stille utslipp fra norsk sokkel overfor en høyere karbonpris enn i dag
- At staten skal selge ut sin andel i Statoil for å spre risikoen ved å drive med oljevirkosomhet
- Styrke Miljødirektoratets myndighet, og gi det en reell mulighet til å si nei til utslippstillatelser på norsk sokkel
- Gjøre begrensninger i omfanget av såkalte TFO-runder (tildeling i forhåndsdefinerte områder)